

Művészeti diákköri dolgozat

Művészeti diákköri dolgozat

Contemporary body objects

Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola

Alkalmazott Művészeti Intézet

Kézműves szak, Szövő-textilművesség szakirány

Témavezető: Páger Bernadett

Tartalomjegyzék

1.	Kiindulási feladat.....	4
2.	Inspiráció.....	5
3.	Alkalmazott technika.....	5
4.	Tovább lépés, fejlesztések.....	6
5.	Anyaghasználat.....	6
6.	Képmelléklet.....	7
7.	Forrásjegyzék.....	11

Kiindulási feladat

Iskolai feladat során kezdtem el foglalkozni a palóc népcsoporttal. A kiírás szerint egy általunk választott csoportot kellett kutatni, népművészetükből kellett inspirációt meríteni. Igazából nem volt megszabva, hogy mit készíthetünk belőle, méterárutól kezdve, lakástextilen át, egészen az öltözetdarabokig bármelyik irányba ellehetett vinni a tervezési folyamatot.

Én a palóc népcsoportot választottam kutatásom témájaként. Az ország északi részét, a Felföld bizonyos területeinek magyar parasztságát illetik ezzel a névvel. Minthogy én magam is az erről a területről, Heves megyéből, ezen belül pedig Gyöngyösről származom személyesen is érint ez a téma. A népcsoportnak főleg az öltözete, a palóc vállkendő viselete érdekelt, ezzel kezdtem el foglalkozni a későbbiek során.¹ (lásd: 1. kép)

Inspiráció

A vállkendő jellemzője, hogy nők viselik a nyakuk körül, a vállukon, a mellre és hátra is leeresztve.² A tárgyam formája leginkább a nagykendővel egyezik meg, ami négyzet alakú volt. Jellemzően vastag gyári szövetből készült. Ezt félbehajtva viselték, hátulról a vállon át előre vezetve, a mellen összetűzve, vagy összefogva.³

Fontosnak tartom, hogy a változó társadalmi viszonyokhoz alakítsam a tárgyam formáját. Olyan öltözetdarabot szerettem volna létrehozni, ami könnyen beilleszthető az emberek ruhatárába, megállja a helyét a mai öltözetkultúrában. Eleinte hordható darabokat terveztem, természetes anyaghasználattal.

¹ <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/4-391.html>

³ <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/5-1142.html>

Ehhez inspirációmul választottam Una Burke alkotásait, aki jellemzően bőrből készíti munkáit. Azonos szerkezettel alakítja ki a testhez idomuló, a testet alakító formákat. Minden munkájánál a saját maga által kialakított strukturális szabási technikáját alkalmazza, amit szegecsekkel rögzít formára. Második kollekciójának alcíme: „Ahol a deformitás szépség.” Itt a test formáit használja fel, a test részének bizonyos kontúrját kiválasztva, és azt átültetve egy másik felületre alakítja ki a forma kapcsolatát.⁴ Rendkívül szépen kezeli a felületeket, egyfelől kapcsolatot alakít ki a testtel, másrésztől viszont elválik tőle, és a körül alakít ki formát. (lásd: 2. kép)

Alkalmazott technika

Több, különböző modernizált forma változatát maketteztem meg. Háromféle változata készült el, melyek különböző népi technikákkal készültek- csavaros, valamint egyoldalú vetülékhimzéssel. Jellemző rájuk a váll hangsúlyozása. Kisméretű, fekvő, 12-es bordasűrűségű szövőszéken készültek el. Vászonnötést, valamint kétoldalú vetülékhimzést használtam elkészítése során. Maga a szövet 25 cm széles, és a mérettáblázatban megfelelő méretezéstől függően 115- 125 cm hosszúságúak. Alapanyaga: pamut láncban gyapjú-pamut vetüléket alkalmaztam.

A kettős szövet technikáját használtam, amit két lánc és két vetülék fonalrendszer alkot, és mindez egyszerre van jelen a szövetben, ezzel kettéválasztva azt. Egy úgynevezett tömlő technikát használtam. Ennek során a szövetet megnyitva, a szövet végi láncfonalakat húzom át magán az anyagon, így összefogva azt.(lásd: 3.ábra)

Összesen három darab készült el ebből a változatból. Anyaghasználatban főleg gyapjú, és pamut fonalat használtam. Mind a három más díszítést kapott. Az egyik, első darabom rozmaringos díszítésű, vagyis más néven csavaros technikával készült. A másik kettő darabnál jellemzően egyoldalú vetülékhimzés technikát használtam. (lásd: 5, 6. kép)

⁴ http://www.unaburke.com/trans_form_1.html

Továbblépés, fejlesztések

A továbblépés során szerettem volna még inkább kihasználni a szövés, ezen belül a kettős szövet technikája nyújtotta lehetőségeket. Már korábban foglalkoztam anyagbéleléssel, anyagok halmozásával, többrétegű anyagokkal. A steppelt anyag egy változatát készítettem el egy ezt megelőző feladat során. Inspirációm közé tartozik még az úgynevezett puffer dzseki, ami anyagában és osztásában is hasonló az elkészült anyagkísérleteimhez. (lásd: 7. kép)

Itt is a tömlő technikát alkalmaztam, azonban nem nyitott, hanem két oldalt zárt formában. Ily módon egy merevebb, önmagában bélelt anyagot kaptam.

A formát tekintve már nem csak a váll kap szerepet a formaalakításban, hanem a test más részei is. Összekapcsoláshoz továbbra is a tömlő átfűzésének technikáját használok, de már készültek olyan makettek is, ahol nem kapcsolódik az anyag, hanem maga a súlya, az anyag kitömése segítségével marad a vállon. (lásd: 8, 9. kép)

Anyaghasználat

A béleléshez főleg vlies anyagot használtam, de történtek már kísérletek fonál, valamint különböző minőségű anyagok felhasználásával. Ezen a ponton már teljesen felváltotta a hagyományos modern anyagok használata. Nemcsak formájában, hanem anyaghasználatában is kortárs jellemző. Végeztem kísérleteket damillal, video kazetta szalaggal, valamint különböző minőségű fényes anyagokkal. (lásd: 10,11. kép) A szerkezetből kiindulva egy nagyon merev, páncélszerű, fémes hatású anyagot szeretnék létrehozni. Ezzel is erősítve a modern, kortárs vonalat. Célom egy három darabból álló test objekt kollekció létrehozása.

Képmelléklet

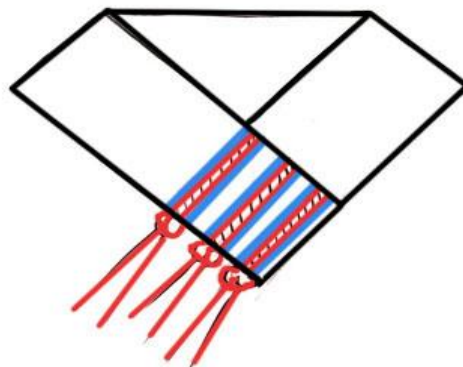
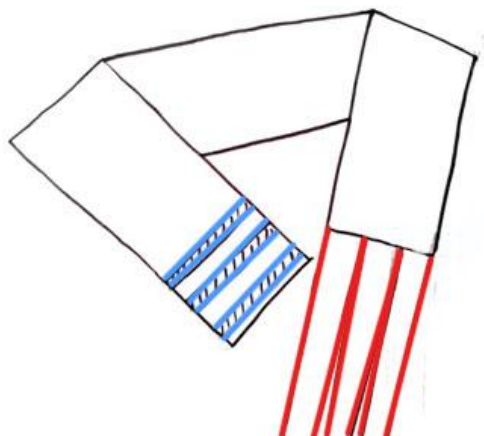
1. kép: Menyecske és leány vállkendőben (Boldog, Heves m. 1954) ⁵

2. kép: Úna Burke: Trans. Form, 2012. ⁶

⁵ <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/5-1142.html>

⁶ http://www.unaburke.com/trans_form_1.html

3. ábra: összeillesztés

5, 6. Kép: makettek

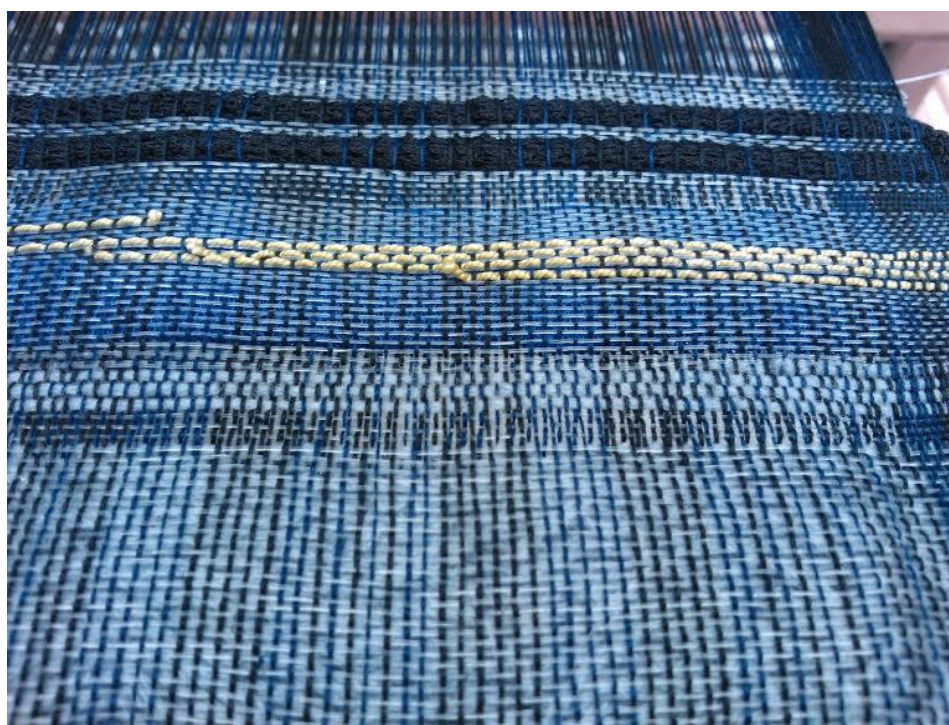
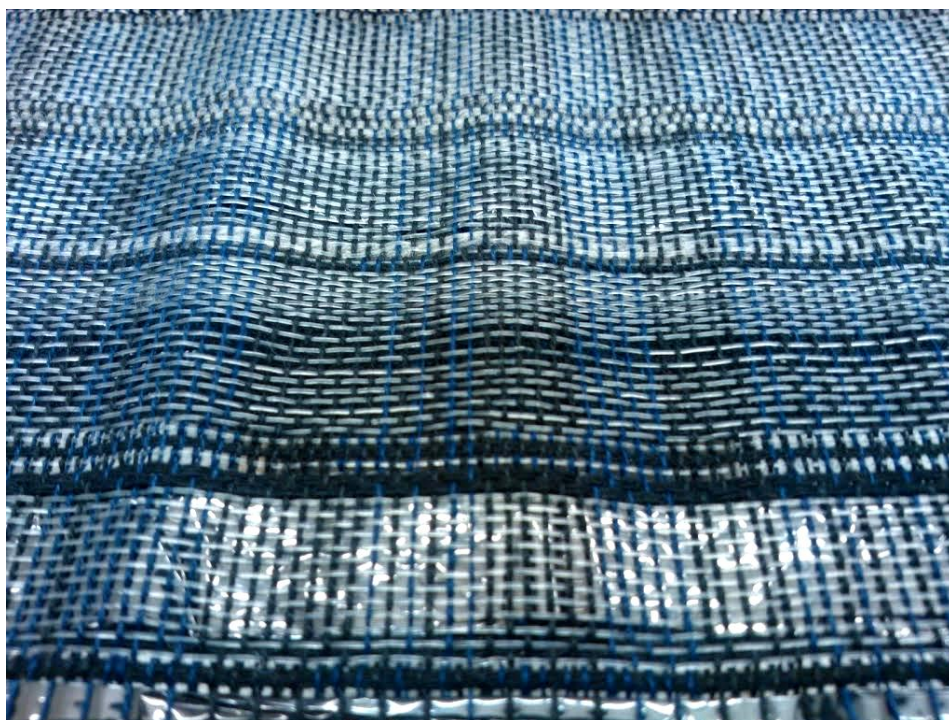

7. kép: Balmain: puffer jacket ⁷

8, 9. kép: makettek

⁷ <http://www.lyst.com/clothing/balmain-biker-puffer-jacket-black/>

10,11.kép: anyagkísérletek

Forrás jegyzék

Magyar Néprajzi Lexikon: Palócföld, <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/4-391.html>

Magyar Néprajzi Lexikon: Vállkendő, <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/5-1142.html>

Úna Burke munkái: http://www.unaburke.com/trans_form_1.html

Magyar Néprajzi Lexikon: Vállkendő, <http://mek.oszk.hu/02100/02115/html/5-1142.html>

Úna Burke munkái: http://www.unaburke.com/trans_form_1.html

Balmain: <http://www.lyst.com/clothing/balmain-biker-puffer-jacket-black/>